„V KAŠTIELI“, Zariadenie sociálnych služieb
Horné Obdokovce
v zriaďovateľskej pôsobnosti NSK

SLOVO KAŠTIEĽA

číslo 1. **január- február-marec 2018** **nepredajné**

OBSAH:

Úvodník 3
„Traja králi“ (reminiscenčný tréning) 4
„Poznaj naše naj ...“ (vedomostný kvíz) 5
Športové hry pre našich klientov 6
Športovo-súťažné dopoludnie s pozvanými hosťami 7
„Slávne historické osobnosti“ (vedomostný kvíz) 9
Hudobný kvíz v Tribečskej knižnici 9
Recitačné pásmo k sviatku svätého Valentína 10
„Pôstne obdobie“ (reminiscenčný tréning) 12
Maškarný ples 12
Hudobno-zábavný pamäťový kvíz 14
Reminiscenčný tréning a recitačné pásmo 15
Hudobný kvíz v Tribečskej knižnici 16
Naši oslávenci 16
Opustili nás 18
Tvorba našich klientov 19
Svetový deň vody 22
Osemsmerovka 24
Záver 25

ÚVODNÍK

Zostavovanie prvého čísla časopisu Slovo kaštieľa v novom roku 2018 prebiehalo za aktívnej účasti klientov zariadenia sociálnych služieb. Tí obohatili obsah časopisu o svoje príspevky nielen formou článkov, ale taktiež aj prostredníctvom fotografií dokumentujúcich ich tvorbu. Vzhľadom na rozsah časopisu sa nám ich nepodarilo uverejniť v jednom čísle všetky. Nájdete ich však na internetovej stránke Zariadenia sociálnych služieb „V KAŠTIELI“, Horné Obdokovce www.zssvkastieli.sk.

V tomto vydaní časopisu Vám prinášame príspevky z reminiscenčných cvičení a pamäťových tréningov. Stali sa súčasťou programu aktivít klientov počas dopoludňajších hodín v priestoroch dielní oddelenia sociálnej rehabilitácie a rozvoja pracovných zručností.

Obohatil sa taktiež zoznam aktivít určených klientom. Tí môžu pod vedením zamestnancov oddelenia sociálnej rehabilitácie a rozvoja pracovných zručností využívať pri vlastnej tvorbe aj prvky rôznych terapiií. Predovšetkým však prvky arteterapie, ktorých využitie dáva klientom oveľa väčší priestor na realizáciu vlastnej kreatívnej tvorby. Prvky terapií začali zamestnanci oddelenia sociálnej rehabilitácie využívať aj pri práci v záhrade a tiež pri práci v dielňach. Výsledky ich činností nájdete zdokumentované fotografiami, ktoré sú súčasťou všetkých príspevkov.

Počas prvých troch mesiacov roka sa našim klientom podarilo úspešne absolvovať športovo-súťažné dopoludnie a získať pre zariadenie ďalšie medaile a ocenenia.

Príchod teplého jarného počasia umožnil klientom možnosť realizovať sa v príprave a výsadbe záhrady. Príprava pôdy, sadba rastlín, priesad, týmto všetkým v týchto dňoch žije naše zariadenie sociálnych služieb. Klienti venujú prácam v záhradke veľkú pozornosť a už teraz sa tešia na veríme že bohatú úrodu, ktorou si spestria jedálny lístok.

Radosť a obdiv nám však robí aj skupinka klientov, ktorá práve v čase tvorby tohto čísla časopisu poctivo a s odhodlaním skúša a pripravuje divadelnú scénku na tohtoročného OSKAR-a. Tému predstavenia zatiaľ neprezradíme. Veríme však, že sa nám konečne podarí získať ocenenie a odniesť si z Kozároviec nielen neopakovateľné pocity radosti z atmosféry samotného podujatia, ale predovšetkým radosť zo získaného ocenenia.

Tešíme sa na Váš potlesk, ale predovšetkým na osobné stretnutie spolu s Vami.

/redakcia/

„Traja králi“ – reminiscenčný tréning a pamäťový kvíz

/11. 01. 2018/

V rímskokatolíckej cirkvi je šiesty január sviatkom Troch kráľov. Slávi sa v rámci sviatku Zjavenia Pána. V tento deň kňazi posväcujú domy. Traja králi je označenie mudrcov, ktorí ako prví pohania uverili v Ježiša. Počas reminiscenčného tréningu boli využité rôzne formy podnetov, ktoré vedú k spomínaniu. Spomienky klientov na deň zjavenia Pána boli väčšinou spojené s príbehom o putovaní mudrcov do Betlehema nasledujúc jasnú žiariacu hviezdu, ktorá sa objavila na oblohe v deň narodenia Spasiteľa. Reminiscenčný tréning a pamäťový kvíz, ktorý sa u klientov stretol s mimoriadne priaznivým ohlasom bol priestorom na pripomenutie si ich príchodu a odhodlania vydať sa na dlhú cestu.

„Poznaj naše naj...“ – vedomostný kvíz

/18. 01. 2018/

Realizácia vedomostných kvízov určených na zlepšenie pamäťových schopností klientov sa stala súčasťou aktivít plánovaných oddelením sociálnej rehabilitácie a rozvoja pracovných zručností na takmer každý týždeň. Ďalšieho kvízu pod názvom „Poznaj naše naj...“ sa zúčastnil veľký počet súťažných dvojíc, ktoré sa s vervou pustili do napínavého súťažného zápolenia. Dvojice to v boji o prvenstvo naozaj nemali ľahké. Nerozhodovali len správne zodpovedané súťažné otázky, ale tiež rýchlosť a pohotovosť reakcií súťažiacich. Víťazné dvojice sa tešili odmene v podobe vecných cien.

Športové hry pre našich PSS

/25. 01. 2018/

Obľúbeným spôsobom trávenia voľného času sú aj pre našich klientov športové hry. Zápolenie v športových disciplínach je našim klientom veľmi blízke, najmä v čase konania sa malej letnej olympiády klientov počas letných mesiacov. Nie menej obľúbené sú aj športové hry, ktoré sa konajú začiatkom nového roka. Tohtoročný boj o prvenstvo sa uskutočnil 25. januára. Športovo-súťažného dopoludnia sa zúčastnili klienti, ktorí prejavili záujem o reprezentáciu nášho zariadenia sociálnych služieb na športových hrách, ktoré sa konali koncom januára 2018. Klienti súťažili s cieľom byť tým najlepším. Prvenstvo tentokrát patrilo p. Rácovej, p. Šuňalovi a p. Špircovi.

Športovo-súťažné dopoludnie s pozvanými hosťami

/27. 01. 2018/

Zamestnanci oddelenia sociálnej rehabilitácie a rozvoja pracovných zručností pod vedením vedúcej oddelenia intenzívne pripravovali a úspešne zorganizovali športovo-súťažné dopoludnie.

Okrem našich klientov sa športovej súťaže zúčastnili aj klienti z iných pozvaných zariadení sociálnych služieb, ktoré spadajú pod záštitu Nitrianskeho samosprávneho kraja. Športová súťaž sa v našom zariadení sociálnych služieb koná každoročne koncom mesiaca január. Nebolo tomu inak ani v tento rok.

Športovci medzi sebou súperili v nasledovných disciplínach: stolný tenis, kolky, hod kriketovou loptičkou, šípky. Naši klienti získali medaile za úspešnú reprezentáciu zariadenia vo viacerých disciplínach. Hosťujúci športovci z iných zariadení sociálnych služieb vyjadrili svoju spokojnosť a z nášho zariadenia odchádzali s prísľubom účasti na športovej súťaži aj na budúci rok.

„V KAŠTIELI“
ZSS Horné Obdokovce

„Slávne historické osobnosti“ – vedomostný kvíz

/07. 02. 2018/

Prostredníctvom vedomostného kvízu „Slávne historické osobnosti“ si mohli klienti preveriť svoje vedomosti a znalosti z oblasti histórie a života významných osobností minulých storočí. Klienti si tak pripomenuli významné historické udalosti, ktoré sa nezmazateľne zapísali do dejín ľudstva prostredníctvom slávnych i menej slávnych panovníkov. Vedomostný kvíz bol spojený aj s poskytnutím ďalších zaujímavých informácií ohľadom osobností, ktoré si klienti so záujmom vypočuli.

Hudobný kvíz v Tribečskej knižnici v Topoľčanoch

/21. 02. 2018/

Na základe veľmi dobrej spolupráce nášho zariadenia sociálnych služieb s pracovníkmi Tribečskej knižnice v Topoľčanoch sa aj tento rok mohli klienti zúčastniť ďalšieho kola hudobného kvízu v priestoroch knižnice. Začiatok tohtoročného hudobného kvízu bol spojený s tvorbou rakúskeho skladateľa Josepha Haydna, ktorého význam pre vývoj

hudby je nesporný. Jedenásti klienti nášho zariadenia si tak počas februárového dopoludnia mohli vypočuť diela najvýznamnejšieho skladateľa sláčikových kariet v dejinách.

Recitačné pásmo spojené s posedením a občerstvením pri príležitosti Svätého Valentína

/14. 02. 2018/

Oslava sviatku svätého Valentína sa vďaka veľkému záujmu našich klientov stala akousi tradíciou, ktorú sme dodržali aj tento rok. Sviatok všetkých zamilovaných však nie je len oslava lásky medzi partnermi ale všeobecne je akousi oslavou vzájomnej úcty a opory. Tohtoročný valentínsky sviatok sa niesol v znamení recitácie poézie, ktorej verše oslavovali všetky podoby lásky. Do recitačného pásma sa zapojili viacerí klienti, ktorí týmto spôsobom potešili aj ostatných klientov prítomných v spoločenskej miestnosti na treťom oddelení zariadenia. Za ich ochotu a naozaj obdivuhodný prednes im patrí naše ďakujeme.

„Pôstne obdobie“ a „popolcová streda“ – reminiscenčný tréning

/19. 02. 2018/

Popolcová streda, začiatok štyridsať dňového pôstu, je v živote kresťanov spojená s očakávaním veľkonočných sviatkov, veľkonočného trojdnia. Na viaceré obyčaje a zvyky spojené s týmto obdobím si zaspomínali naši klienti prostredníctvom reminiscenčného tréningu. Klienti prekvapili svojimi znalosťami o hĺbke a prežívaní pôstne obdobia, o jeho význame.

Maškarný ples v ZSS „Clementia“ Kovarce

/13. 02. 2018/

Účasti klientov na maškarnom plese v Kovarciach predchádza výroba karnevalových masiek podľa želania samotných klientov. Aj tento rok sa dielne zaplnili látkami, výkresmi, šijacími potrebami a príprava masiek sa mohla začať. Klienti s radosťou skúšali svoje kostýmy a tešili sa z ich prípravy. Tento rok sme spolu s klientmi pripravovali trinásť masiek, ktoré klienti úspešne odprezentovali na maškarnom plese počas zábavy v priestoroch Kultúrneho domu v Kovarciach.

Hudobno-zábavný pamäťový kvíz

/01. 03. 2018/

Hity českej a slovenskej populárnej hudby bolo počuť pri realizácii pamäťového kvízu v priestoroch spoločenskej miestnosti na treťom oddelení v prvý marcový deň. Klienti sa veľmi potešili výberu hudobného žánru a s radosťou „sprevádzali“ českých a slovenských interpretov pri spievaní piesní, ktoré poznali aj z mladosti. Aj keď boli názvy piesní a hudobných interpretov predmetom súťažných otázok, zmenil sa záver pamäťového kvízu na tanečnú zábavu pri ktorej sa klienti príjemne uvoľnili a spestrili si tak zvyšok marcového dopoludnia. Na záver sa víťazom pamäťového kvízu odovzdali hodnotné ceny. Sladkú odmenu si však odniesli aj ostatní klienti prítomní na hudobno-zábavnom pamäťovom kvíze.

Reminiscenčný tréning a recitačné pásmo

/08. 03. 2018/

Zamestnanci oddelenia sociálnej rehabilitácie a rozvoja pracovných zručností pripravili v priebehu mesiaca apríl reminiscenčné tréningy na tému „Deň mužov“, „Medzinárodný deň žien“ a „Svetový deň vody“. Reminiscenčné tréningy prebiehali v priestoroch jednotlivých dielní pod vedením zamestnancov oddelenia sociálnej rehabilitácie a rozvoja pracovných zručností. Reminiscenčných tréningov sa zúčastnili viacerí klienti z ktorých niektorí sami predniesli básne a zaspievali piesne čo znásobilo príjemnú atmosféru vytvorenú v dielňach.

Hudobný kvíz v Tribečskej knižnici v Topoľčanoch

Desiati klienti sa zúčastnili ďalšieho pokračovania hudobného kvízu v Tribečskej knižnici v Topoľčanoch. Pracovníčky knižnice pripravili ďalšie pokračovanie kvízu o diele rakúskeho skladateľa Josepha Haydna. Klienti si tak vypočuli nielen krásne hudobné skladby z jeho tvorby ale na záver stretnutia dostali priestor na vypočutie si svojich najobľúbenejších skladieb podľa želania.

Naši oslávenci

Január	Február	Marec
Zita Bisáková	Milan Bojda	Pavol Antalík
Anton Dolník	Štefan Daniš	Jozef Egyed
Štefan Gedai	Jozef Patúc	Gabriel Berecz
Štefan Kuna	Kristína Rácová	Anna Bilíková
Oľga Bahurinská	Veronika Žišková	Marián Dekányi
Pavel Červík	Jaroslav Pivovarči	Vladimír Mikulášek
Jaroslav Čech		Marián Zárecký
Július Fikesz		Dušan Pjontek
Mária Fiantoková		Marta Račková
Františka Herdová		
Anton Slamka		
Matej Tóth		
Gašpar Vereš		
Róbert Mikuš		

Opustili nás:

Február - p. Pavol Král

Marec – p. Mikuláš Tebeľák

TVORBA NAŠICH KLIENTOV. . .

Máj lásky čas už je tu zas.
Radujem sa spolu pod čerešňou stromom, nech láska vydrží a každý sa poteší.
Nech láska dlho vydrží a radosťou naplní a pusou ma obdarí.

/p. L. Gáalová/

Blíži sa nám veľká noc. Nech je plná šibačov a vody, aby sme boli celý rok zdraví a radostne sa usmievali. Prajeme Vám hlavne veľa radosti a málo celoročných starostí.

/p. L. Gáalová/

Slnko ráno vstalo a takto sa pousmialo: je pekný deň o tom každý deň sním, aby krajší deň, každé ráno malo svoje čaro. A to nielen ráno, ale celý deň, nech máme dobrý deň.
Keď slniečko ráno vstalo v kalendári listovalo. Našlo si tam odkaz dáky, písali ho ranné mraky. Čo to píšu? Hneď sa pýta, pomaličky odkaz číta. Večer slnko listovalo a za pekné ráno ďakovalo.

/p. L. Gáalová/

Veľká noc!

Sviatok Veľkej noci sa tradične datuje a oslavuje u pohanov ako sviatok Jari, prebúdzanie prírody v stredných zemepisných šírkach po celej zemeguli, ale je to predovšetkým kresťanský sviatok ukrižovania a zmŕtvychvstania Ježiša Krista.

V časoch keď Ježiš Kristus približne pred vyše 2000 rokmi žil spodinu spoločnosti tvorili len a len otroci. Otrok bol vlastne neskoršie v stredoveku ponímaný ako nevoľník, reprezentant spoločenskej nesvojprávnosti v ľudskej spoločnosti. Tento stav nevoľníctva pretrvával aj v 19. storočí, kedy sa veľmi kruto prejavil vojnami v Južanských štátoch USA.

Hlavná myšlienka Veľkej noci, úcta k životu ako najmocnejšiemu daru, rovnosť medzi ľuďmi, že sme všetci ako bratia a sestry ako to hlásal Ježiš Kristus, syn Boží sa v ľuďoch akosi vytratila.

/p. K. Malá/

TVORBA NAŠICH KLIENTOV. . .

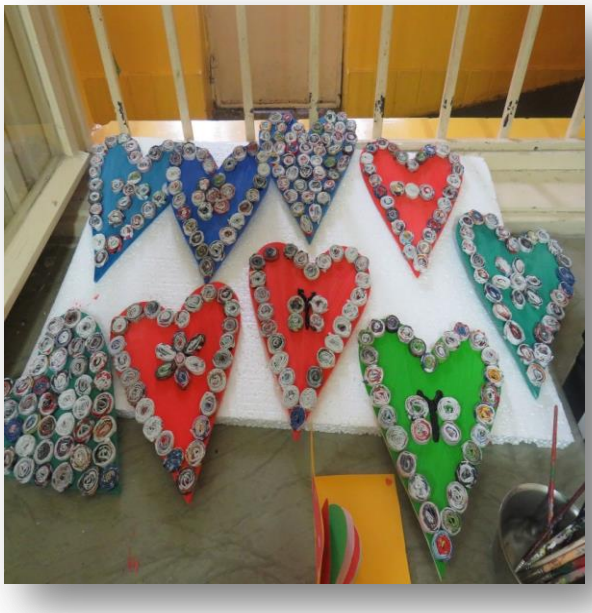

SVETOVÝ DEŇ VODY

Svetový deň vody si pripomíname každoročne 22. marca už od roku 1993, kedy bol po prvýkrát vyhlásený Valným zhromaždením OSN. Jeho cieľom je upriamiť pozornosť svetovej verejnosti na vodu, ktorá je pre život na Zemi nenahraditeľná a ovplyvňuje všetky jeho sféry. Zameriava sa najmä na zdôraznenie dôležitosti zabezpečenia dostatku zdravotne bezpečnej pitnej vody pre každého obyvateľa na Zemi a racionálne hospodárenie s jej zdrojmi.

Témou Svetového dňa vody 2018 je „Príroda pre vodu“, ktorá skúma ako môžeme využiť prírodu na prekonanie vodných výziev 21. storočia. Škody na životnom prostredí spolu s klimatickými zmenami spôsobujú vodné krízy, ktoré vidíme na celom svete. Povodne, suchá a znečisťovanie vody sú zhoršované degradovanou vegetáciou, pôdami, riekami a jazerami. Poškodené ekosystémy ovplyvňujú množstvo a kvalitu vody, ktorá je k dispozícii pre ľudskú potrebu.

Jedným z možností, ako znížiť povodne, suchá a znečistenie vody je použiť riešenia, ktoré už máme v prírode. Prírodné riešenia majú potenciál riešiť mnoho z našich problémov s vodou. Musíme urobiť oveľa viac pre vytvorenie „zelených“ infraštruktúr a harmonizovať ich so „šedou“ infraštruktúrou všade tam, kde je to možné. Vysádzanie nových lesov, riešenie záplavových oblastí a obnovenie mokradí obnoví vodný cyklus, ktorý prispeje k zlepšeniu ľudského zdravia a živobytia.

Cieľ číslo 6 trvalo udržateľného rozvoja zaväzuje svet k zabezpečeniu prístupu k bezpečnej pitnej vode pre každého od roku 2030 a zahŕňa ciele týkajúce sa ochrany prírodného prostredia a znižovania znečistenia.

Fakty:

□ dnes žije na svete v domácnostiach bez bezpečnej pitnej vody 2, 1 miliardy ľudí, čo ovplyvňuje ich zdravie.

□ viac ako polovica svetovej populácie žije v mestách a veľkomestách. Očakáva sa, že tento podiel sa do roku 2050 zvýši na dve tretiny.

□ za posledných 40 rokov sa znížili populácie sladkovodných druhov o 81 % - viac ako dvojnásobne v porovnaní s druhmi žijúcimi na pevnine a v oceánoch.

□ ľudské sídla, priemysel a poľnohospodárstvo sú hlavnými zdrojmi znečistenia vôd. V globálnom meradle je až 80 % komunálnych odpadových vôd vypúšťaných priamo do vodných tokov bez akejkoľvek úpravy. Priemysel je zodpovedný za každoročné ukladanie miliónov ton ťažkých kovov, rozpúšťadiel, toxických kalov a iných odpadov do vodných tokov.

□ poľnohospodárstvo predstavuje 70 % spotreby vody na celom svete a zohráva významnú úlohu pri znečisťovaní vody. Farmy vypúšťajú veľké množstvá agrochemikálií, organických látok, zvyškov liekov, sedimentov a drenáží do vodných útvarov.

OSEMSMEROVKA

OSEMSMEROVKA

Odpoveď: .....

T	CH	S	A	M	B	A	Y	A	C	I	N	A	R	H	B	Ú
Y	N	S	T	Ú	K	U	CH	Y	Ň	A	T	C	L	Z	R	Á
S	K	E	S	O	A	O	L	P	M	S	U	E	Z	O	P	O
CH	L	A	M	T	P	D	R	A	E	O	L	D	V	M	K	Ž
I	O	E	O	E	A	A	Š	C	V	A	E	E	V	E	O	Š
K	T	R	P	C	C	N	N	P	T	O	Ň	V	I	E	A	J
M	O	O	O	O	T	Ú	I	I	O	A	J	L	I	I	D	I
P	R	L	V	B	T	A	M	C	O	R	M	E	CH	N	A	C
L	S	N	I	O	A	A	N	N	A	E	T	R	D	S	I	Í
U	Í	S	U	B	L	I	M	Á	C	I	A	O	A	R	Z	N
K	N	I	H	A	A	S	A	V	A	N	A	R	V	F	A	A
Y	U	O	K	R	E	S	Y	R	A	A	E	A	Z	E	R	B
S	S	O	L	D	Y	M	T	H	I	T	N	Ó	T	E	C	A

Legenda: ACETÓN, ANARCHIA, BANÍCI, BARDEJOV, BREZA, CEMENT, CESTA, EPOCHA, EZOP, FARMA, HRANICA, CHOROBA, KALAMITA, KNIHA, KOLIBA, KUCHYŇA, MLIEKO, MYDLO, NÁVRH, NINIVE, OCTAN, OKRESY, PLUKY, POMSTA, POROTA, PRACOVNÍK, RAZIA, SAMBA, SAVANA, SÍNUS, SLEPOTA, SLOVO, STANICA, STOPA, SUBLIMÁCIA, ŠAMAN, ŠKOLA, ŠPORTOVEC, TANIER, TERASA, TULEŇ, ÚROVEŇ, VEDEC.

Tajničku osemsmerovky tvorí **30** nevyškrtaných písmen.

Autor: Marek Pataky

ZÁVER

Záver prvého vydania časopisu Slovo kaštieľa v roku 2018 bude tentokrát netradičný. Chceme ho venovať citátu britského filozofa, právnika a sociálneho reformátora Jeremy Benthama, ktorý vystihuje podstatu života každého z nás . . . Bez ohľadu na vek, povolanie, sociálne postavenie.

Nech je pre nás týchto pár viet mottom do ďalších dní našich životov . . .

„Jediný spôsob, ako si zaistiť príjemný život, je zaistiť príjemný život ostatným.

Jediný spôsob, ako zaistiť ostatným príjemný život, je správať sa k nim, ako keby sme ich milovali.

A jediný spôsob, ako sa k niekomu správať tak, ako keby sme ich milovali, je naozaj ich milovať.“

Redakčná rada časopisu „Slovo kaštieľa“

Zariadenia sociálnych služieb „V KAŠTIELI“, Horné Obdokovce:
Bc. Ľubomíra Macová, vedúca oddelenia sociálnej rehabilitácie a rozvoja pracovných zručností
PhDr. Marianna Mošaťová, inštruktorka sociálnej rehabilitácie
Klienti zariadenia sociálnych služieb